

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202475
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8820202475.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Milana Majerníka v sporovej veci žalobkyne: E. Q., F.. XX.X.XXXX, T. C. XXX, zastúpenej Mgr. Františkom Chocholom, advokátom, so sídlom Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 42339928, proti žalovanému: E. Q., F.. XX.X.XXXX, T. W. XXX, zastúpenému JUDr. Katarínou Babjakovou, advokátkou, so sídlom Krivá 23, 040 01 Košice, IČO: 50873075, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11C/39/2020-30 z 21.10.2020, takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie vo výroku o uložení zákazu žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 20 m a vo výroku o trovách konania.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému zákaz priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov do skončenia konania vo veci samej. Vyslovil, že žalovaný sa smie priblížiť k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 20 metrov len počas úkonov trestného konania, priestupkového konania alebo občianskeho súdneho konania, na ktoré bude predvolaný a to len v rozsahu tohto konania, na ktoré bude predvolaný a to len v rozsahu nevyhnutnom pre riadnu účasť žalovaného na týchto úkonoch. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia o uloženie zákazu kontaktovať písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami zamietol. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia o uloženie zákazu vstupu do obydľia odmietol. Žalobkyni uložil povinnosť podať žalobu vo veci samej v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 33,33 %.

2. Vychádzal zo zistenia pokiaľ ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, aby sa žalovaný na určenú vzdialenosť nepribližoval k žalobkyni, toto neodkladné opatrenie slúži ochrane jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Základom pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) CSP je preukázanie, resp. osvedčenie takého stupňa intenzity fyzického či psychického násillia zo strany odporcu, ktorého by sa mal žalovaný dopúšťať voči žalobkyni, ktoré by odôvodňovalo nariadenie neodkladného opatrenia. Dôkazné bremeno na preukázanie potreby nariadiť neodkladné opatrenie pritom zaťažuje samotnú žalobkyňu, pričom povinnosťou žalobkyne je osvedčiť, že jej osobná integrita vykazuje znaky fyzického alebo psychického násillia. Ide predovšetkým o lekárske správy, trestné oznámenia, čestné vyhlásenia tretej osoby a iné dôkazy, ktorými je možné jej tvrdenia preukázať.

3. Z dôkazov predložených žalobkyňou, najmä z predloženej nahrávky, kde žalovaný niekoľko krát vyjadril priame vyhrážky voči žalobkyni vyplynulo, že medzi stranami sú dlhodobu narušené vzťahy, ktoré

vyústili do hádok a vyhrážok zo strany žalovaného a jeho vyhrážanie môže viesť k ohrozeniu telesnej a duševnej integrity žalobkyne, respektíve k oprávnenej obave žalobkyne o svoje zdravie a integritu. Konanie žalovaného spočívajúce vo vyhrážkach typu „že žalobkyňu môže nájsť niekto na chodníku a bude jej ťažko“, resp. „že môže veľmi rýchlo prísť o zrak“ alebo „že ju zadusí a hodí do vody“ vykazuje znaky psychického resp. prípadného fyzického násillia a dôvodnú obavu žalobkyne o svoj život, keďže ide o vyhrážky adresované priamo žalobkyňi. Súd prvej inštancie poukázal aj na odsúdenie žalovaného rozsudkom sp. zn. XXT/XXX/XXXX zo dňa 9.2.2011, podľa ktorého bol uznaný za vinného z toho, že inému úmyselne ublížil na zdraví a dopustil sa fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Nevydaním tohto neodkladného opatrenia v časti zákazu priblíženia nie je vylúčené, že tieto vyhrážky by mohol žalovaný v budúcnosti aj naplniť.

4. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP.

5. Proti uzneseniu, a to len voči výroku o uložení zákazu priblížiť sa k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 20 m, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd uznesenie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Odvolanie podal z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

7. Namietal existenciu bezodkladnosti potreby úpravy pomerov, keďže z podaného návrhu ani z rozhodnutia súdu nevyplývajú skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu bezodkladnej úpravy pomerov a neboli ani opísané skutočnosti, ktoré by hodnoverne osvedčovali dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu. Zákaz priblíženia sa je závažným zásahom do ústavou garantovaných práv žalovaného na osobnú slobodu a slobodu pohybu, a toto právo je možné obmedziť len za účelom ochrany osobnej integrity žalobkyne, pričom tu musí byť dodržaná miera proporcionality. Neodkladné opatrenie musí sledovať nielen ochranu žalobkyne, ale aj žalovaného. Vzťahy medzi stranami sporu sa javia ako konfliktné, avšak nie vykazujúce znaky násillia. Žalobkyňa neuviedla, že by mala obavu o svoj život alebo zdravie, v jej podaní absentuje tiež tvrdenie, že by pociťovala obavu o život alebo zdravie svojich detí. Žalobkyňa neosvedčila žiadnym spôsobom, že by žalovaný vo vzťahu k nej bol dôvodne podozrivý z násillia. Z jej tvrdení nie je možné vyčítať, akým spôsobom ju žalovaný obťažuje, aký konkrétny incident sa stal, kto bol prítomný a pod.

8. Žalobkyňa žiadnym spôsobom neosvedčila, že žalovaný ju reálne psychicky alebo fyzicky týra. Žalobkyňou predložený dôkaz - rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 9.2.2011 sp.zn. XXT/XXX/XX sám o sebe nenásvedčuje, že dochádza k protiprávnemu konaniu zo strany žalovaného.

9. Súd žiadnym spôsobom neskúmal, či právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia žalovaného ako povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, k čomu v prípade žalovaného bezpochyby došlo, a to vo vzťahu k jeho právu na styk k maloletým deťom, keďže zákazom priblíženia sa k žalobkyňi táto uvedený stav využíva ako dôvod na bránenie v styku otca so svojimi maloletými deťmi.

10. Žalobkyňa neosvedčila tvrdené skutočnosti, že by ju žalovaný týral, či už fyzicky alebo psychicky, neosvedčila, že by bola ohrozená na živote alebo zdraví, neosvedčila ani naliehavosť potreby riešenia pomerov, čiže neosvedčila zákonný predpoklad na vydanie neodkladného opatrenia.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhla uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

12. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

13. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného, v odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého uznesenia o uložení zákazu žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 20 m, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania, a preto zvyšné výroky uznesenia, ktoré podľa obsahu odvolania napadnuté neboli, v odvolacom konaní preskúmané neboli, a ako také nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

14. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s dôkazmi pripojenými k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol.

15. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

19. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

20. Neodkladné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strán a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a to buď potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že exekúcia bude ohrozená. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán, ani že v dôsledku neodkladného opatrenia vznikne neprimeraná ujma strane, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

21. Súd poskytuje ochranu práv žalobcu prostredníctvom neodkladného opatrenia len v prípade, keď obsah výroku rozhodnutia neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu žalovaného. Je preto potrebné skúmať, či postupom súdu alebo obsahom výroku rozhodnutia nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou (ústavnými zákonmi). Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na neodkladné opatrenie. Žalobca, ktorý žiada o nariadenie neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t.j. musí osvedčiť potrebnosť bezodkladnej dočasnej úpravy pomerov strán. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia a zároveň žalobca musí osvedčiť, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany práv žalobcu poskytovanej mu súdom v konaní. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov strán, ktorý neznesie odklad.

22. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou z 9.2.2011 sp.zn. XXT/XXX/XXXX bol žalovaný uznaný za vinného, že dňa 19.6.2010 v čase o 1.30 hod. v obci W. vo vinárni pri barovom pulte po predchádzajúcom nedorozumení a vzájomnom ňahovaní sa s H. M. fyzicky napadol tam prítomného poškodeného E. M. tým spôsobom, že keď poškodený chcel prísť bližšie k žalovanému, tento ho jedenkrát udrel päťou pravej ruky do tváre nad pravé oko do čelovej kosti, následkom čoho poškodený spadol na zem, čím týmto konaním mu spôsobil podľa vypracovaného znaleckého posudku pomliaždenie pravej čelovej kosti, zlomeninu prednej steny pravej čelovej dutiny s posunom úlomkov - vtláčenu a otras mozgu I. stupňa, ktoré si vyžiadali hospitalizáciu a následnú dobu liečenia u pomliaždenia čela a otrasu mozgu v trvaní 7-10 dní a u vtláčenej zlomeniny prednej steny čelovej dutiny v rozmedzí 4-5 týždňov, teda inému úmyselne ublížil na zdraví, dopustil sa fyzicky na mieste verejnosti prístupnom výtržnosti tým, že napadol iného, čím spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest povinnej práce vo výmere 140 hodín.

23. Právne významnou okolnosťou, ktorá odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia je okolnosť, že sa žalovaný priamo žalobkyni vyhrážal, že „žalobkyňa môže nájsť niekto na chodníku a bude jej ťažko“, resp. že „môže veľmi rýchlo prísť o zrak“ alebo že „ju zadusí a hodí do vody“, ktoré vyhrážky práve s poukazom na to, že žalovaný bol v minulosti odsúdený za trestný či ublíženia na zdraví, vyvolávajú dôvodnú obavu žalobkyne o jej zdravie a integritu.

24. Žalobkyňa osvedčila nalievavosť situácie, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

25. Napokon, predmetné neodkladné opatrenie výrazným spôsobom žalovaného neobmedzuje v jeho právach, ale chráni žalobkyňu.

26. Všetky tieto okolnosti odôvodňujú preto nariadenie neodkladného opatrenia v takom rozsahu, ako to urobil súd prvej inštancie.

27. Správne preto postupoval súd prvej inštancie pokiaľ predmetné neodkladné opatrenie nariadil, a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého uznesenia aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP uznesenie vo výroku o uložení zákazu žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 20 m a vo výroku o trovách konania, ako vecne správne potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).